

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM JARAYONIGA TA'SIRI

*Navoiy innovatsiyalar universiteti "Iqtisodiyot va
axborot texnologiyalari" kafedra o'qituvchisi*

D. K. Ochilova

*Navoiy viloyati Innovatsiyalar universiteti Iqtisodiyot
(tarmoqlar va sohalar bo'yicha) fakulteti 3- bosqich
talabasi Sayfiyeva Gulzoda Umid qizi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada raqamli texnologiyalarning ta'lim jarayoniga ta'siri, ular yordamida o'quv jarayonining samaradorligini oshirish imkoniyatlari va zamonaviy ta'lim muhitida qo'llanilayotgan raqamli vositalarning ahamiyati yoritilgan. Tadqiqot natijalari raqamlashtirish ta'lim sifatini oshirishda muhim omil ekanligini ko'rsatadi.

Аннотация: В данной статье рассматривается влияние цифровых технологий на образовательный процесс, возможности повышения эффективности обучения с их помощью, а также значимость современных цифровых инструментов в учебной среде. Результаты исследования показывают, что цифровизация является важным фактором улучшения качества образования.

Abstract: This article examines the impact of digital technologies on the educational process, the opportunities they provide for improving learning efficiency, and the importance of modern digital tools in contemporary educational environments. The findings indicate that digitalization is a significant factor in enhancing the quality of education.

So'nggi yillarda raqamli texnologiyalar barcha sohalar qatori ta'lim tizimiga ham chuqur kirib keldi. O'quv jarayonida turli elektron resurslardan foydalanish, masofaviy ta'limning rivojlanishi, sun'iy intellektga asoslangan o'quv www.tadqiqotlar.uz

platformalarining paydo bo'lishi ta'lim sifatini oshirishga xizmat qilmoqda. Mazkur maqola raqamlashtirishning ta'limga ta'sirini tahlil qiladi.

1. Raqamli texnologiyalarning ta'limdagi o'rni

Raqamli qurilmalar — kompyuter, planshet, interaktiv doska va mobil ilovalar — ta'lim jarayonini yanada qulay, tezkor va qiziqarli qiladi. O'quvchilar istalgan vaqtda kerakli ma'lumotni onlayn tarzda izlab topishi, murakkab mavzularni video darslar orqali o'zlashtirishi mumkin.

2. Masofaviy ta'lim imkoniyatlari

Pandemiya davrida keng joriy etilgan masofaviy ta'lim o'quv jarayonining uzluksizligini ta'minlashda muhim rol o'ynadi. Onlayn platformalar o'qituvchilarga darsni real vaqt rejimida o'tkazish, topshiriqlarni nazorat qilish va o'quvchilar bilan muntazam aloqada bo'lish imkonini beradi.

3. Sun'iy intellekt va adaptiv ta'lim tizimlari

Sun'iy intellektga asoslangan platformalar o'quvchining individual darajasiga mos topshiriqlarni taklif etadi. Bu esa o'quv materialining samarali o'zlashtirilishini ta'minlaydi.

4. Raqamli texnologiyalarning afzalliklari va muammolari

Afzalliklari:

o'qitish jarayonining tezkorligi;
o'quvchiga moslashtirilgan ta'lim;
axborotga keng kirish imkoniyati.

Muammolari:

texnik vositalarning yetishmasligi;
internet sifati va uzluksizligi;
o'quvchilar diqqatining chalg'ishi.

Marketingda reklama faoliyati haqida kengaytirilgan ma'lumot

Reklamaning marketingdagi o'rni.

Reklama marketing tizimining eng muhim elementlaridan biri bo'lib, u korxonaga bozorda o'z o'rnini egallash, mahsulotni tanitish va mijozlar ongida barqaror tasavvur yaratishda katta rol o'ynaydi. Reklama nafaqat sotuvni oshirish,

balki brend qadriyatini shakllantirish, mijoz bilan uzoq muddatli aloqa o'rnatish, raqobatchilardan farqlanishkabi vazifalarni ham bajaradi.

Reklama brend kapitalini oshiradi

Kuchli reklama strategiyasi brendning taniqliligini orttiradi, natijada brendga bo'lgan ishonch, narxga bardoshlilik va mijoz sadoqati kuchayadi. Bu brend kapitali (brand equity) deb ataladi.

Reklamaning psixologik ta'siri

Reklama mijozning qaror qabul qilish jarayoniga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

U mijozning:

Ehtiyojini uyg'otishi,

Hissiyotlariga ta'sir etishi,

Xotirasida mahsulotni mustahkam joylashtirishi,

Brendga ijobiy munosabat shakllantirishi mumkin.

Shu sabab reklama yaratishda odamlarning psixologik xususiyatlari, ranglar ta'siri, musiqaaning roli, vizual elementlarning kuchi hisobga olinadi.

Reklama strategiyalari

Marketingda reklama bir nechta strategiyalar asosida yuritiladi:

Push-strategiya (itartirish)

Mahsulotni savdo tarmog'i orqali faol targ'ib qilish.

Yirik do'konlar, distribyutorlarga reklama materiallari berish.

Pull-strategiya (tortish)

To'g'ridan-to'g'ri iste'molchilarga reklama berish.

Televideniye, internet, bannerlar orqali talab yaratish.

Kombinatsiyalangan strategiya

Har ikki usulni birgalikda qo'llash.

Reklama byudjetini belgilash usullari

Korxonalar reklama xarajatlarini turli usullar orqali belgilaydi:

“Imkoniyatlar usuli” — qancha mablag' bo'lsa, shuncha sarflash.

“Foiz usuli” — sotuvdan ma'lum foizni ajratish.

“Raqobatchilar asosida” — raqobatchilar bilan taqqoslab sarflash.

“Maqsad-vazifa usuli” — aniq maqsad qo‘yib, unga mos byudjet ajratish (eng to‘g‘ri usul).

Reklama samaradorligini baholash

Reklamaning natijasini ko‘rsatadigan asosiy ko‘rsatkichlar:

Sotuvning oshishi

Brend taniqliligi

Reklama ko‘rilishlar soni (reach)

Mijozlar fikri va reytinglari

Veb-sayt trafikining oshishi

Xulosa: Raqamli texnologiyalar ta’lim tizimini modernizatsiya qilishda muhim o‘rin tutadi. Ular o‘qitish jarayonini samaraliroq, qiziqarliroq va keng qamrovli qiladi. Shu bilan birga, texnik ta’minot va internet muammolarini hal qilish kelajakdagi asosiy vazifalardan biridir. Ta’limda raqamlashtirish jarayonining izchil davom etishi yuqori sifatli kadrlar tayyorlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Karimov, A. Raqamli ta’lim texnologiyalari. Toshkent: Fan nashriyoti, 2021.
2. UNESCO. Digital Education Report. Paris, 2022.
3. Hodges, C. et al. “The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning.” Educause Review, 2020.
4. Murodov, B. Zamonaviy ta’lim tizimida innovatsion yondashuvlar. Toshkent, 2020.
5. O‘zbekiston Respublikasi Marketing asoslari bo‘yicha o‘quv qo‘llanmalar.